

Välkomna!

Agenda

09.00

Välkomna!

09.15

Presentation av nya serviceprogrammet

Alvin Planman

10.15

Landsbygds- och skärgårdsutveckling i Region Stockholm

Liz Nordström och Therese Strimell Flodqvist

Skärgården runt – vad händer i din kommun?

11.15

Presentation och workshop – Utveckling på kärnöar

Ellen Irenaeus och Josefin Jackson

Vilka utvecklingsmöjligheter finns på kärnöarna?

12.00 **Lunch**

13.00

Forts. workshop – Utveckling på kärnöar

Vad utmanar/hindrar utveckling på kärnöarna?

14.00

Tack för idag!

PRESENTATIONSRUNDA!

BENSIN
95

Skärgårdsutveckling på Region Stockholm

- Landsbygds- och skärgårdsstrategin med handlingsplan (Tillväxt)
- **Besökskraft Stockholmsregionen** (Tillväxt)
- Säsongsförlängning i skärgården
- Grön kunskapsnod Stockholms län
- Budgetuppdrag kring replipunkter (TN)
- Skärgårdsstiftelsen (Finansieras till stor del av Region Stockholm)
- Kommersiell service (Finansiering och internationellt arbete)

Skärgårdsutveckling

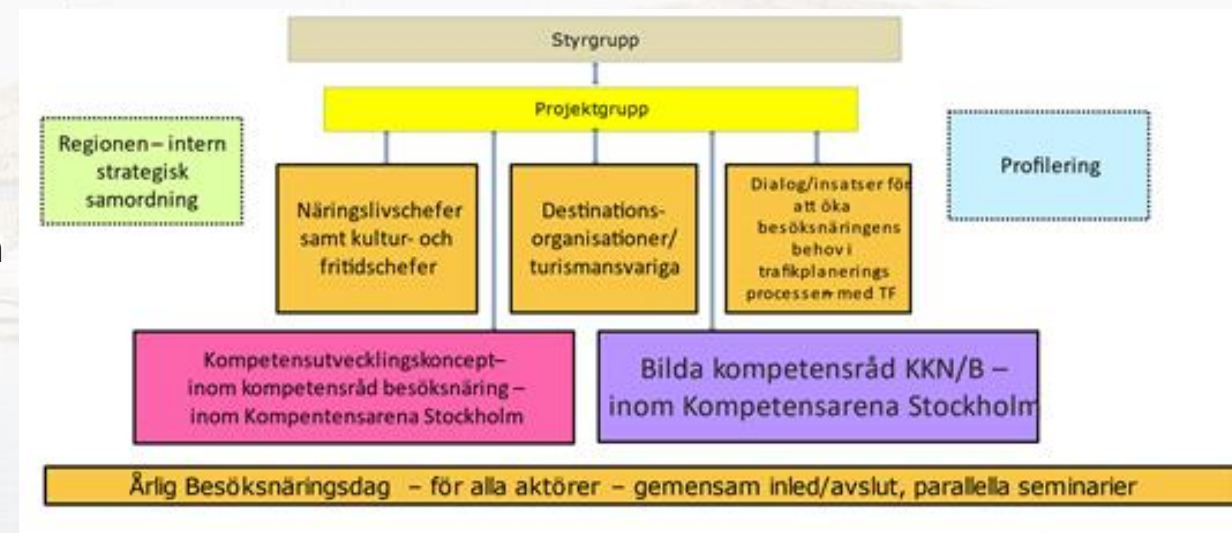
- Besökskraft Stockholmsregionen

Syftar till att etablera en regional samverkansstruktur som stärker besöksnäringens attraktionskraft och hållbarhet, motverkar tillväxthinder, förbättrar kompetensförsörjningen samt ger besöksnäringen i länet bättre förutsättningar att växa och utvecklas.

Kontakta oss:

anna.bohman-enmalm@regionstockholm.se

frida.kallenbach@regionstockholm.se

Skärgårdsutveckling på Region Stockholm

- Landsbygds- och skärgårdsstrategin med handlingsplan (Tillväxt)
- **Besökskraft Stockholmsregionen** (Tillväxt)
- Säsongsförlängning i skärgården
- Grön kunskapsnod Stockholms län
- Budgetuppdrag kring replipunkter (TN)
- Skärgårdsstiftelsen (Finansieras av Region Stockholm)
- Kommersiell service (Finansiering och internationellt arbete)

Serviceträff - vad och varför?

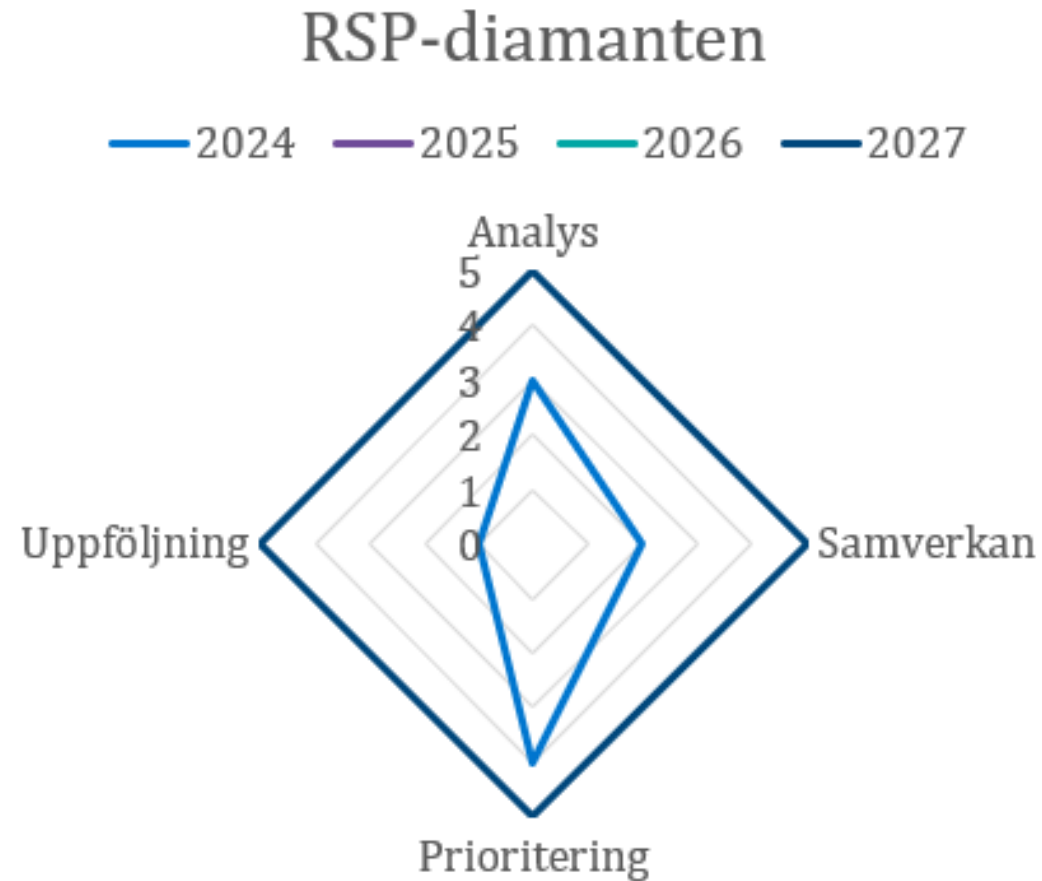
- Syfte: att stärka det strategiska arbetet med att utveckla den lokala servicen på regional och kommunal nivå
- **En del av genomförandet av det nya serviceprogrammet!**
- Inspiration från Service Z, ett projekt som genomförts i Jämtland/Härjedalen med goda resultat
- Alla möjliga servicerelaterade frågor diskuteras, och deltagare från olika kommuner delar med sig av erfarenheter och råd
- Aktiviteter:
 - Information om tillgängliga stöd
 - Omvärldsbevakning
 - Bjuda in relevanta gäster
 - Använda statistik från regionen

Regionala serviceprogram (RSP)

- Nationellt erbjudande från Tillväxtverket.
- Nästan alla regioner har ett RSP – vissa använder sin RUS
- **Syfte med RSP: Stärka samordning och samverkan mellan nyckelaktörer för att säkra tillgången till grundläggande kommersiell service**
- Utmaningar:
 - Åldrande befolkning
 - Klimatomställning
 - Ändrade köpmönster - hemleverans
 - Post- och paketservice
 - Samordning

RSP-diamanten - en lägesbild

En liten tillbakablick! Framtagandet av det nya RSP

- Workshop i januari 2023
- Viktigaste slutsatserna från workshopen:
 - Kärnöar bra, men RSP bör inte exkludera andra geografier
 - Tematiska prioriteringar bör inte vara för snäva
 - **Holistiskt synsätt: kommersiell service kan inte isoleras från annan samhällsservice**
 - Region Stockholm bör underlätta dialog och samverkan mellan kommuner
- Skrivperiod
- Klubbades av KRN i december 2023

Nytt Regionalt Serviceprogram (RSP) 2023-2030

- Vad innehåller RSP?
- Klargör koppling till andra strategier
 - Ex från RUFS: håll ihop bebyggelsen och utveckla livskraftiga miljöer i skärgården
 - Ex från L&S: förbättra tillgängligheten, stärk det lokala näringslivet
- RSP ska mynna ut i konkreta insatser som kan delas upp i två områden:
 - Fördelning av stöd enligt Förordningen (2000:284) om stöd till kommersiell service
 - Skapa ökad samverkan mellan aktörer på olika nivåer

Vilka stödtyper finns det att fördela?

Driftstöd

- 4,2 mnkr 2024
- Dagligvarubutiker i landsbygd och skärgård
- Villkor: avstånd och omsättning
- Handläggs av: RLK

Investeringsbidrag

- 5,2 mnkr 2024
- Dagligvarubutiker och drivmedelsstationer
- Investeringar och åtgärder för att minska sårbarhet och öka energieffektivitet
- Handläggs av: RLK

Fraktbidrag (ej inom ramen för RSP)

- 3 mnkr/år
- Täcker två tredjedelar av kostnader för frakt av gods och produkter om ön saknar vägförbindelse eller färja.
- Handläggs av: Trafikförvaltningen/Waxholmsbolaget

Insatsområde: fördelning av stöd

- Prioriterade aktörer:
 - Dagligvarubutiker och drivmedelsstationer som har öppet året runt, på platser där det är svårt att upprätthålla servicen på enbart kommersiella grunder
 - Butiker som omsätter över 11 miljoner kan ej få driftstöd, men RSP har inte omsättningstak när det gäller investeringsbidraget
 - Stärka befintliga aktörer - dvs inga bidrag för uppstart exempelvis

Insatsområde: fördelning av stöd

- Tematisk prioritering
- RSP prioriterar:
 - Tillgänglighet dagligvaror
 - Tillgänglighet drivmedel
 - Tillgänglighet till ombud för apotek, systembolag, post och paket samt grundläggande betaltjänster
- Utmaningar:
 - Butiker får inte extra stöd för att vara ombud
 - Post och paket

Insatsområde: fördelning av stöd - det nya investeringsbidraget

- Följande insatser prioriteras:
 - **Minskad klimatpåverkan** (ny kyl/frys)
 - **Elektrifiering** (solceller/laddmöjligheter)
 - **Digitalisering** (hybridbutik, kassasystem)
 - **Uppgradering av inventarier** (hyllsystem)
 - **Kompetensutveckling** (ekonomi)

Projekt: förstärkt arbete med stöd till kommersiell service

- En del av genomförandet av RSP
- Projektet inkluderar:
- Fas 1:
 - Framtagande av nytt RSP ✓
- Fas 2:
 - Etablera serviceträffar
 - Etablera handlarträffar

Projekt: förstärkt arbete med stöd till kommersiell service

Serviceträffar

- Träffas 2 gånger per år
- Inspiration av Jämtland/Härjedalens Service Z
- Ökad samverkan i frågor som rör kommersiell service på serviceglesa orter
- Involvera kollegor på Region Stockholm som arbetar med överlappande frågor

Projekt: förstärkt arbete med stöd till kommersiell service

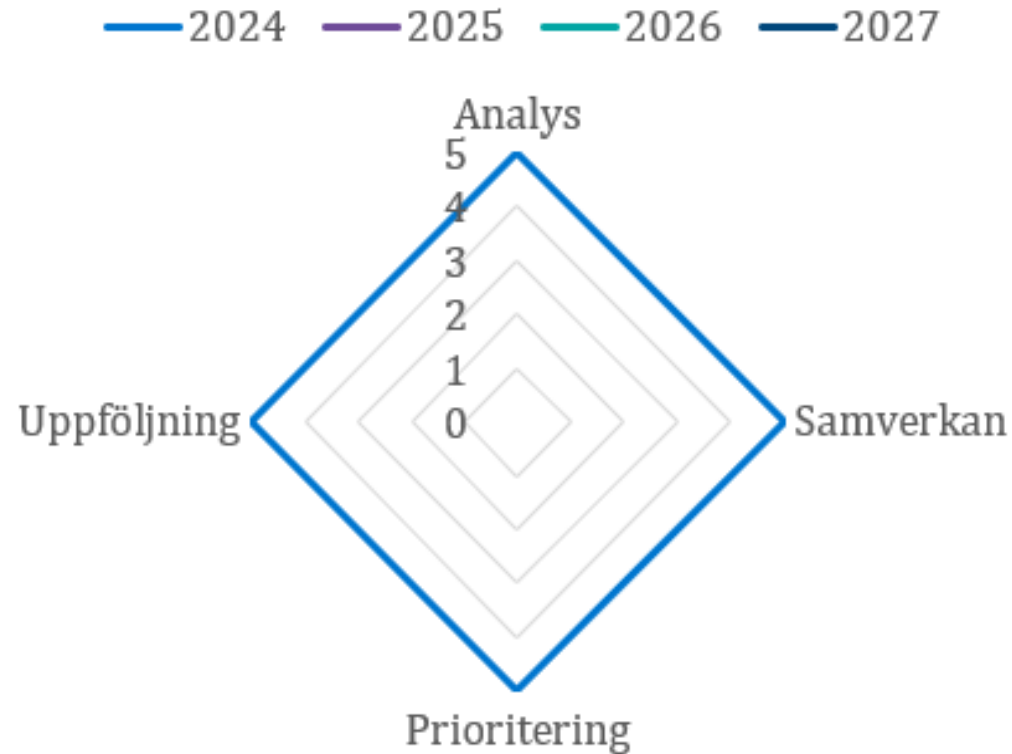
Handlarträffar

- Informera om stöd, och vilka slags insatser som kan genomföras
- Exempelvis: kompetensutveckling, hållbarhetsarbete, eller andra insatser som kan höja lönsamheten
- Fånga upp behov
- Vad är på gång hos butikerna framöver? Hybridlösningar? Ombyggnationer?

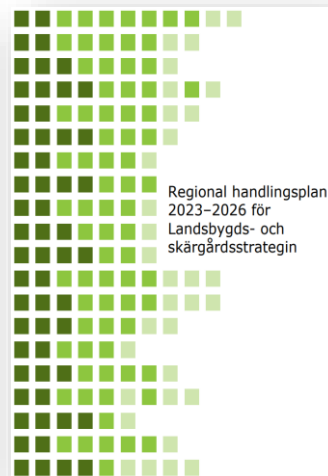
Målbild: fylla ut kanterna!

RSP-diamanten

Kaffe/bensträckare!

Landsbygds- och skärgårdsutveckling i Region Stockholm

Fyra utpekade insatsområde

- Förbättra tillgängligheten
- Utveckla attraktiva och livskraftiga lokalsamhällen
- Stärka det lokala näringslivet
- Utveckla natur-, kultur- och rekreationsvärden

Skärgården runt – vad händer i din kommun?

Ta två post-it lappar och skriv ned:

Guldstjärna/Fira! (GRÖN)

Finns det några insatser från din kommun som du är särskilt nöjd och där du tror att andra kommuner kan ha nytta av informationen i sitt vidare arbete?

Utmaning (GUL)

Vilka utmaningar står ni inför i år? Finns det områden/insatser/projekt där du ser att ni har behov input?

Budgetuppsdrag 2024

- Arbeta mer operativt med att främja samverkan och genomföra landsbygds- och skärgårdsstrategins mål för skärgårdsutveckling i Stockholms län.
- Samarbeta med skärgårdskommuner och landsbygds- och skärgårdsaktörer för att utveckla kärnöarna.
- Ta initiativ till överenskommelser med kommunerna där bostadsbyggande på kärnöarna premieras.

Hur ser arbetet ut framåt?

Tidplan

Kärnöar enligt RUFSS 2050

- Kärnöar är öar som bedöms ha förutsättningar för ett utbud av samhällsservice och infrastruktur, vilket säkrar grundläggande förutsättningar för både fastboende och näringslivsutveckling.
- Större tillskott av bostäder och verksamheter i skärgården bör i första hand lokaliseras till de utpekade kärnöarna för att främja en livskraftig skärgård. De fungerar dessutom som servicepunkter för befolkningen på de omgivande öarna samt för turism och friluftsliv.
- Kärnöar saknar vägförbindelse till fastlandet genom bro, tunnel eller statlig färja och försörjs i stället med en bastrafik av kollektivtrafik, vilket möjliggör resor till och från replipunkter på fastlandet varje dag, året runt.

Missa inte att Region Stockholm har tagit fram storymaps för kärnöarna: [Kärnöar statistik \(arcgis.com\)](https://arcgis.com)

*Dags för diskussion!
Har ni frågor eller synpunkter?*

Workshopövning 1

Vilka utvecklingsmöjligheter finns på kärnöarna?

- Hur ser kommunerna på respektive kärnös utveckling?
 - Vad säger översiktsplanerna?
 - Hur ser det lokala näringslivet och boende på utvecklingsmöjligheter? Finns det erfarenheter från samrådsdialoger?
 - Övrigt?

Diskutera runt bordet så att alla får komma till tals!
Dokumentera era diskussioner på de stora kartarken.
Använd klisterlappar och pennor!

Workshopövning 2

Vad utmanar/hindrar utveckling på kärnöarna?

- Begränsningar som exempelvis riksintressen?
- Begränsningar i tekniska försörjningssystem, service- och kommunikationer etc.?
- Övrigt?

- Vilket stöd kan Region Stockholm ge för att understödja på kärnöar?

Diskutera runt bordet så att alla får komma till tals!
Dokumentera era diskussioner på de stora kartarken.
Använd klisterlappar och pennor!

Summering av era kartor!

Hur ser arbetet ut framåt?

Tidplan

Slutligen!

- Genomförandet av RSP ska bidra till att säkra tillgången till grundläggande kommersiell service på två sätt:
 - Stöd
 - Ökad samverkan – internt och externt!
- Serviceträffarna ska bidra till ökad samverkan!
- Vad händer nu?

13:50 eller 13:55

Summering: lyssna in medskick från vardera grupp- Vad handlade er diskussion mest om?

Knyta ihop säcken, röda tråden - - > Strategiskt servicearbete med RSP!

Vad händer nu?

